

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.162.2024.AJ

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

§ 4 ust. 1 lit. a w zakresie słów: „którym przewodniczy Przewodniczący Rady Gminy, Wójt Gminy lub upoważniona przez niego osoba” oraz § 5 ust. 3 uchwały nr IV/22/24 Rady Gminy Płaska z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Płaska.

UZASADNIENIE

W dniu 23 lipca 2024 r. Rada Gminy Płaska podjęła uchwałę nr IV/22/24 w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Płaska, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 23 lipca 2024 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Analizując treść niniejszej uchwały Rady Gminy Płaska, organ nadzoru uznał za wadliwe następujące regulacje w niej zawarte: § 4 ust. 1 lit. a w zakresie słów: „którym przewodniczy Przewodniczący Rady Gminy, Wójt Gminy lub upoważniona przez niego osoba” oraz § 5 ust. 3. W związku z powyższym w dniu 16 sierpnia 2024 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Mocą § 4 ust. 1 lit. a Rada Gminy Płaska postanowiła, że konsultacje mogą być przeprowadzone w formie protokołowanych bezpośrednich spotkań z uczestnikami konsultacji społecznych, prowadzonych w sposób umożliwiający składanie wniosków i uwag,

którym przewodniczy Przewodniczący Rady Gminy, Wójt Gminy lub upoważniona przez niego osoba.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 19 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”, zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady. Organ stanowiący gminy nie posiada więc upoważnienia do nakładania na przewodniczącego rady dodatkowych obowiązków innych niż określone w ustawie.

Z kolei katalog zadań organu wykonawczego gminy, sformułowany został w art. 30 ust. 2 ustawy. Rada Gminy nie jest upoważniona przez żaden przepis prawa do tego, aby nakładać na organ wykonawczy obowiązki inne niż te, które przewiduje ustawa. Nałożenie na Wójta obowiązku osobistego uczestnictwa w konsultacjach z mieszkańcami gminy nie znajduje uzasadnienia prawnego.

Zdaniem organu nadzoru brak jest także podstawy prawnej do nakładania przez Radę Gminy obowiązku uczestnictwa w konsultacjach i im przewodniczenia w odniesieniu do osoby upoważnionej przez wójta. Jak stanowi art. 33 ust. 1, 3 i 5 ustawy - Wójt wykonuje zadania przy pomocy urzędu gminy. Kierownikiem urzędu jest wójt. Kierownik urzędu wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. To do organu wykonawczego gminy należy decyzja czy i w jakim zakresie powierzy pracownikom urzędu określone zadania, w tym w zakresie udziału w konsultacjach i im przewodniczenia. A zatem postanowienia niniejszej uchwały w kwestionowanym zakresie podjęte zostały bez podstawy prawnej i z naruszeniem ww. przepisów ustawy.

Kolejno, w ocenie organu nadzoru za prawnie wadliwe uznać należy postanowienia Rady Gminy Płaska wyrażone w § 5 ust. 3 uchwały, w którym określono obligatoryjne elementy zarządzenia wójta w sprawie przeprowadzenia konsultacji. Zwrócić należy uwagę na art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy, w których została uregulowana kwestia wykonywania uchwał. Skoro Wójt wykonuje uchwały rady gminy (art. 30 ust. 1) i to do jego zadań należy określenie sposobu ich wykonywania (art. 30 ust. 2 pkt 2), to wskazanie przez radę gminy w § 5 ust. 3 uchwały sposobu jej wykonania stanowi istotne naruszenie ww. przepisów ustawy. Rada nie jest upoważniona by wkraczać w ustawowe kompetencje Wójta.

W świetle art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, iż każde działanie organu władzy, w tym także Rady

Gminy Płaska musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemanie kompetencji. Ponadto należy podkreślić, iż normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Agnieszka Krystoń
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

Otrzymuje:
Rada Gminy Płaska